

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 138/12
Luksemburg, 6 listopada 2012 r.

Wyrok w sprawie C-199/11
Europese Gemeenschap / Otis NV i in.

Karta praw podstawowych nie stoi na przeszkodzie temu, aby Komisja występowała w imieniu Unii Europejskiej do sądu krajowego z powództwem o naprawienie szkody poniesionej przez Unię wskutek porozumienia lub praktyki, które są niezgodne z prawem Unii

Kiedy Komisja Europejska wydaje decyzję stwierdzającą istnienie antykonkurencyjnego porozumienia, decyzja ta jest wiążąca dla organów publicznych, w tym dla sądów krajowych.

W lutym 2007 r.¹, Komisja nałożyła grzywny, których całkowita wysokość przekracza 992 mln EUR, na grupy Otis, Kone, Schindler i ThyssenKrupp za udział w kartelach na rynku sprzedaży, instalacji, obsługi i renowacji wind i schodów ruchomych w Belgii, Niemczech, Luksemburgu i Niderlandach.

Spółki, których decyzja ta dotyczy, wniosły do Sądu Unii Europejskiej skargę o stwierdzenie jej nieważności. Wyrokami z dnia 13 lipca 2011 r.², Sąd oddalił skargi wniesione przez Otis, Kone i Schindler. Jeśli chodzi o spółki z grupy ThyssenKrupp, Sąd postanowił obniżyć nałożone na nie grzywny.

Niektóre spółki z tych czterech grup wniosły odwołania do Trybunału Sprawiedliwości, żądając uchylecia wyroków Sądu³.

Równocześnie w czerwcu 2008 r. Komisja skierowała – jako przedstawiciel Unii Europejskiej (wówczas – Wspólnoty Europejskiej) – skargę do sądu gospodarczego w Brukseli (Belgia), domagając się od Otis, Kone, Schindler i ThyssenKrupp kwoty 7 061 688 EUR. Komisja wskazała, że Unia Europejska poniosła w Belgii i Luksemburgu szkodę finansową z powodu istnienia kartelu, w którym uczestniczyły te przedsiębiorstwa. Unia Europejska udzieliła bowiem szeregu zamówień publicznych na instalację, obsługę i renowację wind i schodów ruchomych w różnych budynkach instytucji europejskich mających siedziby w obu tych państwach, po cenie, która była wyższa od ceny rynkowej na skutek porozumienia uznanego przez Komisję za niezgodne z prawem.

¹ Decyzja Komisji C(2007) 512 wersja ostateczna z dnia 21 lutego 2007 r. dotycząca postępowania na podstawie art. 81 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Sprawa COMP/E-1/38.823 — Windy i schody ruchome), której streszczenie zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (Dz.U. 2008, C 75, s. 19).

² Wyroki : w sprawie [T-138/07](#) Schindler Holding Ltd i in. przeciwko Komisji; w sprawach połączonych [T-141/07](#) General Technic-Otis Sàrl przeciwko Komisji, [T-142/07](#) General Technic Sàrl przeciwko Komisji, [T-145/07](#) Otis SA i in. przeciwko Komisji oraz [T-146/07](#) United Technologies Corp. przeciwko Komisji; w sprawach połączonych [T-144/07](#) ThyssenKrupp Liften Ascenseurs NV przeciwko Komisji, [T-147/07](#) ThyssenKrupp Aufzüge GmbH i in. przeciwko Komisji, [T-154/07](#) ThyssenKrupp Ascenseurs Luxembourg Sàrl przeciwko Komisji, [T-148/07](#) ThyssenKrupp Liften BV przeciwko Komisji, [T-149/07](#) ThyssenKrupp Elevador AG przeciwko Komisji oraz [T-150/07](#) ThyssenKrupp AG przeciwko Komisji; w sprawie [T-151/07](#) Kone Oyj i in. przeciwko Komisji (zob. także [komunikat prasowy nr 72/11](#)).

³ Sprawy w toku: [C-501/11 P](#) Schindler Holding Ltd i in. przeciwko Komisji oraz [C-510/11 P](#) Kone i in. przeciwko Komisji. Sprawy wykreślone z rejestru na mocy postanowień: z dnia 24 kwietnia 2012 r. w sprawie [C-516/11 P](#) ThyssenKrupp Liften Ascenseurs przeciwko Komisji i w sprawie [C-519/11 P](#) ThyssenKrupp Liften przeciwko Komisji; z dnia 8 maja 2012 r. w sprawie [C-504/11 P](#) ThyssenKrupp Ascenseurs Luxembourg przeciwko Komisji, w sprawie [C-505/11 P](#) ThyssenKrupp Elevador przeciwko Komisji oraz w sprawie [C-506/11 P](#) ThyssenKrupp przeciwko Komisji. Sprawy zakończone: postanowienia z dnia 15 czerwca 2012 r. w sprawie [C-493/11 P](#) United Technologies oraz w sprawie [C-494/11 P](#) Otis Luxembourg i in. przeciwko Komisji.

W tych okolicznościach sąd gospodarczy w Brukseli wystąpił do Trybunału z szeregiem pytań prejudycjalnych. W pierwszej kolejności zapytał, czy, zważywszy na szczególne okoliczności tej sprawy, Komisja jest uprawniona do reprezentowania Unii przed sądem krajowym.

W tym względzie Trybunał stwierdził, że z uwagi na to, iż spór został skierowany do sadu przed wejściem w życie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), kwestia reprezentacji Unii jest uregulowana w Traktacie ustanawiającym Wspólnotę Europejską (WE). Komisja jest zatem uprawniona do reprezentowania Wspólnoty przed sądem krajowym, bez konieczności posiadania w tym celu szczególnego pełnomocnictwa.

W drugiej kolejności sąd krajowy zmierza do ustalenia, czy Karta praw podstawowych Unii Europejskiej stoi na przeszkodzie temu, aby Komisja występowała – jako przedstawiciel Unii – z powództwem o naprawienie szkody poniesionej przez Unię wskutek antykonkurencyjnego zachowania, którego niezgodność z prawem została stwierdzona decyzją tej instytucji.

Trybunał przypomniał przede wszystkim, że każdy jest uprawniony, aby żądać naprawienia wyrządzonej szkody, jeśli istnieje związek przyczynowy między tą szkodą a porozumieniem lub praktyką, które są zakazane, i że wobec tego prawo to przysługuje również Unii.

Prawo to powinno być jednak wykonywane z poszanowaniem praw podstawowych stron, takich jak prawa zagwarantowane w szczególności w Karcie praw podstawowych. W odniesieniu do w szczególności prawa do skutecznej ochrony sądowej, Trybunał przypomniał, że na prawo to składa się szereg elementów, mianowicie, między innymi, prawo dostępu do sądu i zasada równości szans w postępowaniu.

Jeśli chodzi o prawo dostępu do sądu, Trybunał wskazał, że zasada, zgodnie z którą stwierdzenie decyzją Komisji niezgodnego z prawem zachowania jest wiążące dla sądów krajowych, nie powoduje, iż strony nie mają dostępu do sądu. W tym względzie Trybunał zaznaczył, że prawo Unii przewiduje system kontroli sądowej decyzji Komisji w dziedzinie konkurencji, który zapewnia wszystkie gwarancje wymagane Kartą praw podstawowych.

Trybunał wskazał również, że choć prawdą jest, iż stwierdzenia Komisji dotyczące istnienia antykonkurencyjnego zachowania są dla sądów krajowych wiążące, niemniej jednak wyłącznie one są właściwe do dokonania oceny wystąpienia szkody i bezpośredniego związku przyczynowego między tym zachowaniem i wyrządzoną szkodą. Nawet jeśli Komisja była zobowiązana do ustalenia dokładnych skutków naruszenia w swojej decyzji, do sądu krajowego nadal należy ustalenie w sposób indywidualny szkody spowodowanej w stosunku do każdej z osób, które wniosły powództwo o jej naprawienie. Wobec tego Komisja nie jest sędzią i stroną we własnej sprawie.

Wreszcie, w odniesieniu do zasady równości szans, Trybunał przypomniał, że zasada ta ma na celu zachowanie równowagi między stronami postępowania, gwarantując, by każda ze stron postępowania mogła ocenić i zakwestionować każdy dokument przedłożony sądowi. Trybunał wskazał zaś, że w niniejszym przypadku informacje uzyskane przez Komisję w toku postępowania w przedmiocie naruszenia – z którymi spółki, jak twierdzą, nie zapoznały się – nie zostały przedłożone przez Komisję sądowi krajowemu. W każdym razie prawo Unii zakazuje Komisji wykorzystywania informacji uzyskanych w ramach dochodzenia w dziedzinie ochrony konkurencji dla celów z nim niezwiązanych.

W konsekwencji Trybunał stwierdził, że Karta praw podstawowych Unii Europejskiej nie stoi na przeszkodzie temu, aby Komisja występowała w imieniu Unii do sądu krajowego z powództwem o naprawienie szkody poniesionej przez Unię wskutek porozumienia lub praktyki, które są niezgodne z prawem Unii.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z

orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793